

На основу члана 12. став 3. тачка 8) и став 4. и члана 30. Закона о науци и истраживањима („Службени гласник РС”, бр. 49/19 и 108/25), министар науке, технолошког развоја и иновација утврђује

**ПРОГРАМ НАБАВКЕ НАУЧНЕ И СТРУЧНЕ ЛИТЕРАТУРЕ ИЗ
ИНОСТРАНСТВА И ПРИСТУПА ЕЛЕКТРОНСКИМ НАУЧНИМ И СТРУЧНИМ
БАЗАМА ПОДАТАКА ЗА ПЕРИОД 2026-2030. ГОДИНЕ**

Члан 1.

Овим актом се утврђује програм од општег интереса за Републику из члана 12. став 3. тачка 8) Закона о науци и истраживањима („Службени гласник РС”, бр. 49/19 и 108/25– у даљем тексту: Закон).

Програм набавке научне и стручне литературе из иностранства и приступа електронским научним и стручним базама података из става 1. овог члана утврђује се за период 2026-2030. године (у даљем тексту: Програм).

Члан 2.

Општи циљ Програма је обезбеђивање неопходне доступности страних научних и технолошких информација за потребе научне, образовне и развојне делатности у Републици Србији, а у складу са стратешким циљевима развоја науке и технологије утврђеним Стратегијом научног и технолошког развоја Републике Србије.

Доступност стране научне литературе и приступ електронским научним и стручним базама података Програм обезбеђује на начин и у обиму који ствара неопходне предуслове за квалитетно истраживање, наставу и друге стручне послове научноистраживачких организација и академске заједнице Републике Србије у целини, а пре свега у функцији реализације научноистраживачког рада по другим програмима од општег интереса за Републику из члана 12. став 2. и 3. Закона.

Приступом страним научним и технолошким информацијама које су у функцији научне, академске и развојне делатности, Програм обезбеђује и оптималну видљивост достигнућа домаћих науднотехнолошких истраживања, све у функцији бржег напретка науке и остваривања универзалних интеграционих процеса, па тиме и непосредно доприноси укључивању Републике Србије у јединствени европски истраживачки простор и светску научну заједницу.

Члан 3.

Програм реализује министарство надлежно за научноистраживачку делатност (у даљем тексту: Министарство). У реализацију Програма могу да се укључе и други органи и организације, у складу са Законом.

Члан 4.

Министарство обезбеђује реализацију следећих Програмских активности:

4.1. Набавка научне и стручне литературе из иностранства и приступ електронским научним и стручним базама података, едукација за њихово ефикасно коришћење, као и додела Digital Object Identifier - DOI бројева за научне часописе који излазе у Републици Србији, а који су укључени у међународни систем доступности и размене информација (CrossRef), а у оквиру репозиторијума DoiSerbia;

4.2. Израда, одржавање и публикување библиометријског извештаја о часописима за потребе категоризације и рангирања часописа који излазе у Републици Србији.

За остваривање Програма у односној буџетској години, Министарство расписује конкурс којим се утврђују: рок за подношење пријаве, услови и време за остваривање Програмских активности, као и друга питања од значаја за спровођење конкурса.

Члан 5.

Начин, услови и поступци за ефикасно и економично обезбеђивање набавке са приступом електронским базама података са научном и стручном литературом из иностранства едукација за њихово ефикасно коришћење, као и додела Digital Object Identifier - DOI бројева за научне часописе који излазе у Републици Србији, а који су укључени у међународни систем доступности и размене информација (CrossRef), а у оквиру репозиторијума DoiSerbia, уређују се посебном одлуком и уговором.

Уговором из става 1. овог члана Министарство утврђује међусобна права и обавезе са организацијом преко које се врши непосредна набавка и реализују Програмска активност из члана 4. тачка 4.1 овог Програма. Уговор се закључује са организацијом која има дугогодишње искуство и потврђену успешност у вршењу послова овакве набавке услуга истраживања и развоја за потребе научноистраживачке заједнице Србије, а која организација истовремено задовољава следеће услове:

5.1. Да прибављање електронских база података са научном и стручном литературом из иностранства врши:

1) без посредника, преко сопствене специјализоване стручне службе са правно-финансијском логистиком која обезбеђује поштовање прописа о јавним набавкама, укључујући старање о околности да су предмет набавке услуге истраживања и развоја, а да резултате тих истраживања наручилац не користи искључиво за своје потребе у обављању својих делатности;

2) у поступцима преговарања са страним издавачима у циљу остваривања најповољнијих услова (ниже набавне цене и боље услове коришћења);

3) уз усаглашавања лиценци/уговора са страним издавачима о коришћењу база података;

4) уз обезбеђивање развоја електронских платформи за омогућавање приступа претплаћеним изворима;

5) користећи позитивна искуства редовног праћења развоја нових сервиса/услуга и њиховом применом у Републици Србији;

6) у околностима стратешког планирања, тестирања, успостављања и одржавања савремених информационо-комуникационих технологија и сервиса;

7) тако да обезбеђује ефикасан рад са корисницима из истраживачке заједнице у Србији;

8) на основу дугогодишњег искуства, уз пажњу доброг привредника.

5.2. Да поседује информациони систем којим приступ научној страниј литератури и електронским научним и стручним базама података обезбеђује академској заједници са формално неограниченим бројем потенцијалних непосредних корисника и

истоветним условима приступа и коришћења за све овлашћене кориснике у Републици Србији;

5.3. Да се стара о ефикасном коришћењу претплаћених извора тако што:

1) обезбеђује редовно праћење и искоришћеност (по броју приступа и броју преузетих чланака у претходних годину дана) претплаћених извора, као и да је обезбедила проверљивост и објективност података о тој искоришћености;

2) унапређује систем праћења искоришћености;

3) редовно едукује кориснике за ефикасно коришћење;

4) обезбеђује сталну подршку корисницима;

5) има успостављену стабилну унутрашњу професионализовану организацију са детаљним планом активности у циљу:

- даљег развоја система и процедура које ће допринети што ефикаснијем развоју, изградњи и одржавању сервиса намењених крајњим корисницима;

- усаглашавања процедура у циљу повећања видљивости и доступности чланака објављених у научним часописима у Републици Србији;

- редовног праћења броја приступа сервису;

- унапређења постојеће сарадње са интернационалним организацијама/удружењима исте делатности.

Приступ претплаћеним изворима – базама података остварује се кроз успостављену рачунарско-комуникациону инфраструктуру Академске мреже Србије, која образовним и научноистраживачким организацијама и другим чланицама обезбеђује приступ и коришћење Интернета, информатичких сервиса и везу са националним и интернационалним мрежама.

Члан 6.

Реализација Програмске активности из члана 4. тачка 4.2. овог Програма, врши се у складу са посебном одлуком и уговором које Министарство закључује са организацијом, која задовољава следеће услове:

6.1. поседује кадровске капацитете и техничку опремљеност којима доказује да је у стању да Програмске активности обавља према правилима струке;

6.2. поседује информациони систем који омогућује приступ корисницима преко Академске мреже Србије;

6.3. обезбеђује редовно праћење и искоришћеност успостављених сервиса (по броју приступа у претходних годину дана);

6.4. примењује стратешко планирање, тестирање, успостављање и одржавање савремених информационо-комуникационих технологија и сервиса;

6.5. обавља своје активности с пажњом доброг привредника.

Члан 7.

За остваривање Програма у односној буџетској години, Министарство расписује конкурс којим се утврђују: рок за подношење пријаве, услови и време за остваривање Програмске активности, као и друга питања од значаја за спровођење конкурса, а нарочито обавезне елементе и обавезне прилоге уз захтев за одобравање средстава по Програму.

На основу одлуке о расписану конкурса из става 1. овог члана, Министарство објављује јавни позив за подношење захтева за суфинансирање за Програмске активности из члана 4. тачке 4.1 и 4.2. овог акта, по правилу једном годишње, а најкасније до 31. јануара текуће године, на интернет страници Министарства и у средствима јавног информисања.

Члан 8.

Програм се финансира на начин утврђен актом о финансирању из чл. 30. и 117. Закона. Средства за финансирање Програма обезбеђују се у буџету Републике Србије, а у складу са годишњим финансијским планом Министарства, зависно од ликвидних могућности буџета Републике Србије-раздео Министарства, за сваку годину у којој се реализује.

Ради реализације Програмских активности дају се неповратна буџетска средства, осим ако посебним уговором није другачије одређено.

Члан 9.

Министарство прати реализацију Програма у свакој буџетској години, тако што контролише наменско трошење средстава уплаћених за суфинансирање Програма, прегледом извешатаја, у складу са закљученим уговорима.

Члан 10.

Даном ступања на снагу овог акта, престаје да важи Програм набавке научне и стручне литературе из иностранства и приступа електронским научним и стручним базама података за период 2021-2025. године, број 451-03-1804/2020-14 од 31.12.2020. године.

Члан 11.

Овај Програм ступа на снагу даном доношења, а примењује се на Програмске активности почев од јануара 2026. године.

Број: 451-03-4301/2025-03
У Београду, 19.12.2025. године

МИНИСТАР
академик Бела Балинт

